

PM ang brottsanalys och gärningsmannaprofil i utredningen av mordet på Olof Palme, 940211

I augusti 1993 påbörjade vi vårt arbete med att genomföra en analys av mordet på Olof Palme. Större delen av detta arbete är nu slutfört. Analysen har i väsentliga delar diskuterats vid FBI:s Behavioral Science Unit under ett besök där i januari. Med analysen och de diskussioner som fördes vid FBI som grund har en preliminär gärningsmannaprofil presenterats vid utredningens konferens 8-10 februari. Underhandsdiskussioner med utredningspersonalen gav ytterligare väsentlig information.

Inför planläggningen av arbetet den närmsta tiden lämnar vi i denna pm några av de mer väsentliga slutsatserna av vårt arbete samt en skiss till en gärningsmannaprofil. Vår skriftliga slutredovisning beräknas föreligga inom någon månad.

Brottsanalysen inriktade sig på att finna stöd för endera av hypoteserna att mordet var resultat av en konspiration eller av en enskild gärningsmans agerande. Vi har i vårt arbete inte funnit tillräckliga indikationer på att fler än en gärningsman agerat under morddagen eller tiden dessförinnan. Det mest sannolika är att en konspiration skulle ha agerat med olika former av understöd för en operation av detta slag och då tecken på det ävenledes saknas är vår slutsats att mordet utfördes av en ensam gärningsman. När man skärskådar gärningsmannens beteende finner man ytterligare argument för den slutsatsen.

Således kan man, efter att ha analyserat materialet, dels finna att det saknas rimliga tecken på att en konspiration legat bakom gärningen och att gärningsmannens beteende i sig talar för att han agerat ensam.

Det mest sannolika är att mötet mellan offer och gärningsman skett utanför biografen Grand och att gärningsmannen inte varit biobesökare. Ett sådant möte, mellan en prominent person och en person beredd att mörda honom, är naturligtvis i sig en relativt osannolik händelse. Såvitt kunnat utrönas har denna händelse dock inträffat i detta fall.

En gärningsmannaprofil i ett ärende av detta slag vilar på en något osäker grund då det statistiska underlaget är begränsat eftersom attentat är en relativt ovanlig händelse. En del av den skisserade profilen baseras på den allmänna erfarenheten av mord och mördare, en del på lärdomar från attentatshistorien och slutligen på slutsatser av vår egen analys.

I tillämpliga delar beskriver profilen förhållandena sådana de var vid tiden för mordet.

Demografiska data

Gärningsmannen är sannolikt en ensamstående svensk man som bor och lever ensam. Han är 30-50 år gammal, möjligen mer specifikt 35-45. I detta sammanhang är

det viktigt att minnas att ensamvargar ofta ser 5-10 år äldre ut än vad den kronologiska åldern visar. Han bor eller arbetar sannolikt inom någon kilometer från biografen Grand. Alternativt tillbringar han en stor del av sin fritid i Stockholms cityområde.

Bakgrund

Gärningsmannens sociala bakgrund kan sannolikt beskrivas som trasslig med en dominerande fadersfigur som eventuellt kan ha varit missbrukare med de följder det kan ha på arbetsförmågan. Det är inte sannolikt att gärningsmannens föräldrar är i livet, i varje fall har han inte haft närmare kontakter med dem under vuxenåldern.

Utbildning - arbete

Gärningsmannen har sannolikt inte gymnasial utbildning eller yrkesutbildning. Till följd därav har han arbetat lågintensivt i okvalificerade befattningar och sannolikt inte inom områden där omsorg och omvårdnad är en del av arbetsinnehållet. Mer troligt är manuella arbeten utan större kontakter med kunder och arbetskamrater. Eventuella försök till arbete inom verksamhet med mänskliga kontakter har misslyckats. Gärningsmannen har sannolikt påbörjat militärtjänstgöring i lågkvalificerad ställning men det är möjligt att värnplikten avbrutits i förtid.

Personlighet

Gärningsmannen är säkert personlighetsstörd medan det är mindre sannolikt att han är genomgripande psykiskt sjuk. Ur psykiatrisk diagnostisk synvinkel kan det röra sig om en dependent snarare än en aggressiv psykopat, alternativt en man med en border-line personlighet (en störning som bl a karakteriseras av att vederbörande har ett originellt levnadssätt). Till följd av personlighetsstörningen framstår gärningsmannen som avvikande i kontakten med skygghet, avig och avvisande kontakt samt är han rädd för konfrontationer. Andra följder av störningen är att han har sporadiska och begränsade kontakter med andra. Han lever således ett ensamt och isolerat liv.

Missbruk

Det är möjligt, men ändå mindre sannolikt att gärningsmannen är sporadisk missbrukare av alkohol och amfetamin. Missbruk av heroin eller andra dämpande narkotika synes osannolikt.

Fysiska karakteristika

Gärningsmannen är omkring 180 cm lång och är relativt kraftigt byggd. Möjligen har han en ben- höft- eller ryggskada. Hans kondition är måttlig. Möjligen har han även ett ålderssynfel medan det ter sig osannolikt att han skulle vara närsynt.

Tillgång till vapnet

Gärningsmannens beteende ger vid handen att vapnet har en speciell innebörd för honom. Sannolikt har han därför varit i besittning av vapnet under en tid. Det ter sig osannolikt att han kunnat skaffa det under kvällen. Han kan ha kommit över vapnet och ammunitionen genom arv eller som gåva men det är inte sannolikt att han har licens för ett sådant vapen. Alternativt har gärningsmannen köpt vapnet på den illegala marknaden.

Myndighetskontakter